

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze dne 20.08.1973, sp. zn. 6 To 21/73, ECLI:CZ:NS:1973:6.TO.21.1973.1

Číslo: 24/1974

Právní věta: I. Místopředseda stavebního bytového družstva je veřejným činitelem.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 20.08.1973

Spisová značka: 6 To 21/73

Číslo rozhodnutí: 24

Číslo sešitu: 6

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Veřejný činitel

Předpisy: 140/1961 Sb. § 34 písm. e
§ 34 písm. g

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 24/1974 sb. rozh.

I. Místopředseda stavebního bytového družstva je veřejným činitelem.

II. Ke vztahu § 132 odst. 3 písm. a), b) tr. zák. a § 132 odst. 4 tr. zák.

(Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR z 20. 8. 1973 sp. zn. [6 To 21/73](#).)

Rozsudkem krajského soudu v Brně ze dne 20. 4. 1973 sp. zn. 2 T 44/72 byl ve skupinové trestní věci obv. J. F. uznán vinným mimo jiné též trestným činem rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 132 odst. 1 písm. b), odst. 2 písm. b), odst. 3 písm. a), odst. 4 tr. zák., jehož se dopustil ke škodě stavebního bytového družstva při n. p. ZPŠ v Gottwaldově, zneuživ svého postavení místopředsedy tohoto družstva.

Rozsudkem Nejvyššího soudu České socialistické republiky ze dne 20. 8. 1973 sp. zn. [6 To 21/73](#) byl k odvolání obv. J. F. napadený rozsudek krajského soudu zrušen též ve výroku o vině trestným činem rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 132 odst. 1 písm. b), odst. 2 písm. b), odst. 3 písm. a), odst. 4 tr. zák. a obv. J. F. byl uznán vinným trestným činem rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 132 odst. 1 písm. c), odst. 2 písm. b), odst. 3 písm. a) tr. zák. a trestným činem rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 132 odst. 1 písm. c), odst. 2 písm. b), odst. 4 tr. zák.

Z odůvodnění:

Právní názor soudu prvního stupně, že obžalovaný J. F. celým zjištěným jednáním naplnil znaky jednoho pokračujícího trestného činu, není správný. Podstatou pokračování v trestném činu je, že pachatelovo jednání, jehož jednotlivé dílčí útoky spojuje objektivní, zejména časová souvislost, je uskutečněním jednotného záměru pokračovat v trestném činu, který tu musí být alespoň v nejhrubších rysech již při prvním útoku a od počátku trestné činnosti. Posuzuje-li se zjištěné jednání obžalovaného J. F. z těchto hledisek, vychází najevo, že trestná činnost se rozděluje na dvě části. První část, do níž spadají dílčí útoky uvedené pod bodem II/ A 9], 10] a 11], byla vyvolána záměrem obžalovaného získat finanční prostředky na úkor družstevních podílů, zejména tuzexové koruny, které obžalovaný potřeboval na nákup nového auta pro sebe. Tato část trestné činnosti byla ukončena dne 2. 7. 1969. Další trestnou činnost začal obžalovaný páchat až 16. ledna 1970, a to v souvislosti s hospodařením s finančními prostředky, které družstvo získalo od Okresního národního výboru v Gottwaldově na úpravu vozovky. Tehdy obžalovaný J. F. umělým zvýšením rozpočtu na tuto akci si vytvořil zdroj příjmů, které pak odčerpával ve svůj prospěch, případně ve prospěch spoluobžalovaných. Poněvadž v době, kdy obžalovaný začal páchat trestnou činnost v rámci členských podílů, nemělo družstvo prostředky na úpravu vozovky a ani se o nich ještě nejednalo, nebyly tu podmínky pro předpoklad, že obžalovaný zamýšlel již v době, kdy začal páchat trestnou činnost, v ní pokračovat rozkrádáním peněz určených na úpravu vozovky. Nebylo tedy prokázáno, že obžalovaný J. F. zamýšlel již při prvním útoku pokračovat v trestné činnosti, jíž se později dopustil útoky na úkor finančního fondu získaného na úpravu vozovky. K tomu přistupuje ještě to, že časový odstup mezi oběma částmi trestné činnosti činí více než půl roku, takže v daném případě není splněna ani objektivní stránka pokračujícího trestného činu spočívající v bezprostřední časové souvislosti. Při správném postupu tedy soud prvního stupně měl trestnou činnost obžalovaného J. F., spočívající v rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví, posoudit jednak jako pokračující trestný čin rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 132 odst. 1 písm. c), odst. 2 písm. b), odst. 3 písm. a) tr. zák., jehož se obžalovaný dopustil dílčími útoky uvedenými pod body II/A 9), 10 a 11) napadeného rozsudku, jimiž byla družstvu způsobena celková škoda v částce nejméně 51 800 Kčs, a jednak jako pokračující trestný čin rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 132 odst. 1 písm. c), odst. 2 písm. b), odst. 4 tr. zák. spáchaný dílčími útoky uvedenými pod body II A 1] až 8], III A 1] až 3] a IV/ napadeného rozsudku, jimiž byla družstvu způsobena celková škoda v částce 117 097,30 Kčs.

Pokud jde o právní posouzení uvedeného jednání obžalovaného J. F., ztotožňuje se odvolací soud se závěry napadeného rozsudku v tom, že obžalovaný k trestnému činu rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví zneužil svého postavení veřejného činitele. Obžalovaný totiž vykonával funkci místopředsedy uvedeného stavebního bytového družstva, které zajišťováním a prováděním rozsáhlé bytové výstavby se významně podílelo na plnění úkolů socialistické hospodářské výstavby a přispívalo k růstu životní úrovně svých členů. Přitom je třeba mít na zřeteli, že úkoly, které družstvo plnilo, se týkají bytové výstavby, tedy činnosti významné a důležité z hlediska celostátních zájmů. Obžalovaný jako místopředseda družstva podle stanov družstva družstvo zastupoval a jeho jménem jednal, tedy byl odpovědným hospodářským pracovníkem zvoleným představenstvem družstva a tím se podle článku 41 stanov družstva podílel zejména na organizaci přípravy a provádění družstevní bytové výstavby, uzavírání hospodářských smluv, na sestavování pořadníků pro přidělování bytů, určování výše členských podílů, na rozhodování o přidělování bytů členům družstva a na zajišťování řádného finančního hospodaření družstva a vedení účetní evidence. Při plnění těchto úkolů byl obžalovaný oprávněn rozhodovat o právech členů družstva. Obžalovaný, jak je zřejmé ze zjištěného skutečného stavu, trestnou činnost spáchal v souvislosti s výkonem této jeho pravomoci a odpovědnosti. Jsou tedy u něho splněny všechny podmínky pojmu veřejného činitele ve smyslu § 89 odst. 8 tr. zák.

Odvolací soud se neztotožnil s právním posouzením trestného činu soudem prvního stupně, který uznal obžalovaného vinným podle § 132 odst. 3 písm. a) tr. zák. a současně i podle § 132 odst. 4 tr. zák., přičemž vycházel z toho, že obžalovaný trestným činem způsobil jednak značnou škodu a zneužil k němu svého postavení veřejného činitele, a jednak i škodu velkého rozsahu. Současným použitím těchto dvou vyšších trestních sazeb došlo k tomu, že škoda způsobená jedním trestným činem, byla právně zhodnocena dvakrát, a to jednou jako škoda značná ve smyslu § 132 odst. 3 písm. a) tr. zák. a podruhé jako škoda velkého rozsahu ve smyslu § 132 odst. 4 tr. zák. Poněvadž pro účely právního posouzení skutku je nutno zjištěnou škodu hodnotit vcelku a nelze ji rozdělovat, přichází při střetnutí uvedených dvou vyšších trestních sazeb v úvahu toliko použití vyšší sazby podle § 132 odst. 4 tr. zák., v níž je škoda způsobená trestným činem zhodnocena vcelku. Ustanovení § 132 odst. 3 tr. zák. tedy možno použít jen za předpokladu, že rozkrádáním majetku v socialistickém vlastnictví byla způsobena značná škoda a pachatel buď k takovému činu zneužil postavení veřejného činitele, nebo trestný čin zorganizoval. V případě, že škoda tímto trestným činem způsobená dosáhla škody velkého rozsahu, bude jednání posouzeno jen podle vyšší trestní sazby stanovené v § 132 odst. 4 tr. zák., přičemž k okolnosti, že pachatel zneužil k činu postavení veřejného činitele nebo trestný čin zorganizoval, bude třeba přihlídnout při výměře trestu jako k obecně přitěžující okolnosti ve smyslu § 34 písm. e), případně písm. g) tr. zák.